

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38Pc/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119202650
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119202650.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci manželov: V. W. Z., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. T. XXX, toho času A. T. XXX a F. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. T. XXX, o rozvod manželstva, takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo manželov uzavreté dňa XX.XX.XXXX v O., J., zapísané v knihe manželstiev vedenej K. vnútra Slovenskej republiky - osobitná matrika Bratislava, zväzok OM/6, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XXX, sa r o z v á d z a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka ako manželka (ďalej aj ako „manželka“) sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 01.04.2019, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd rozviedol jej manželstvo s manželom. V návrhu uviedla, že manželstvo bolo uzatvorené dňa 05.09.1992 v O. v J., zhruba po ročnej známosti, u oboch išlo o druhé manželstvo. Z tohto manželstva majú jedného spoločného syna F. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je už plnoletý a z predchádzajúceho manželstva má navrhovateľka syna S. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je už tiež plnoletý. Po uzatvorení manželstva, keď zostala manželka tehotná, presťahovali sa s manželom na I. do domu jeho rodičov. N. trvania materskej dovolenky manželky, manžel nepracoval, manželia nemali dostatok finančných prostriedkov. Od roku XXXX je manželka zamestnaná ako učiteľka cudzích jazykov. K. sa napriek nedostatku finančných prostriedkov nesnažil zamestnať X rokov, vystriedal niekoľko zamestnaní a nakoniec išiel na invalidný dôchodok. Tvrdila, že v tej dobe požíval vo väčšej miere alkoholické nápoje, v opitosti bol veľmi agresívny, niekoľkokrát s deťmi musela utekať z domu, spať u známych. Manžel bol na protialkoholickom liečení, aj prestal piť na niekoľko rokov, ale jej city k nemu úplne a nenávratne ochladli. V súčasnosti manžel znovu pije, ona sa odsťahovala do nájomného bytu, aj keď v poslednej dobe už ju nenapádal fyzicky, ubližoval jej psychicky, veľmi vulgárne sa vyjadroval na jej adresu v opitosti a na druhý deň sa znovu ospravedlňoval a sľuboval, že prestane piť. Uviedla, že takýto manželský vzťah už nemá ďalej perspektívu. Mala depresie, nemohla spať, brala lieky na spanie. Teraz, keď sa odsťahovala, prestala užívať lieky, je kludnejšia a určite vie, že sa k manželovi nevráti. Záverom dodala, že jej rozhodnutie, v ktorom ju podporujú obaja synovia, je definitívne a dozrelo na základe správania sa manžela voči jej osobe.

2. Manžel sa k doručenému návrhu nevyjadril.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom manželky (navrhovateľky) a oboznámením sa s ostatným obsahom spisu, keď pojednával v neprítomnosti manžela, pričom zistil nasledovný skutkový s právny stav:

4. Na pojednávani bola manželka uviedla, že v manželstve už od počiatku boli problémy, nakoľko manžel po presťahovaní sa na Slovensko v roku XXXX začal popíjať alkohol, ktorý popíjal takmer každý deň, ale menšie množstvá ako v súčasnosti. Manžel dlhšie obdobie počas manželstva nepracoval, z ktorých dôvodov mali finančné problémy. Sám si prácu aktívne nehľadal, manželka ho príliš do ničoho tlačiť nechcela, verila, že si situáciu uvedomí. Manžela si už neváži ako človeka, nič k nemu necíti. Psychicky by s ním už ďalej žiť nevládla. Dňa 01.03.2019 sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, nakoľko si našla nájomný sociálny byt. Spoločne hospodárenie s manželom nemali, každý mali vlastné financie, ale celú hypotéku na dom platila ona. Intímne spolu nežijú vyše roka. Manželka mimomanželskú známosť nemá a myslí si, že manžel tiež nemá. Z ich manželstva pochádza len jedno dieťa, ktoré je už plnoleté. S manželom už ďalej žiť nechce, ani sa s ním stretnúť.

5. Účastníci konania manželstvo uzatvorili dňa 05.09.1992 v Aksaj, Kazachstan. Manželstvo je zapísané v osobitnej matrike vedenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky - Bratislava, zväzok OM/6, ročník 1996, strana 95, poradové číslo 189. U oboch manželov, ktorí sú slovenskí štátni občania, ide o druhé manželstvo, z ktorého pochádza jedno dieťa, ktoré je toho času už plnoleté. Zásadnejšie konflikty v manželstve vznikli po presťahovaní sa manželov z Ruska na Slovensko, kedy mali manželia finančné problémy. Manžel sa nevedel natrvalo zamestnať, mal problémy s alkoholom, pre ktoré bol na protialkoholickom liečení. Momentálne je manžel na invalidnom dôchodku a znova holduje alkoholu. Manželka sa presťahovala zo spoločnej domácnosti do sociálneho nájomného bytu a k manželovi už žiadne city neprechováva. Obnovenie manželského spolužitia manželka vylúčila.

6. Podľa čl. 1 Základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „Zákon o rodine“), manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

7. Podľa článku 4 základných zásad Zákona o rodine, všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny.

8. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

9. Podľa § 19 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd. Na výkon povolaní a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

10. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených.

11. Podľa § 23 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa §18 a 19.

12. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 123 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podanie je úkon určený súdu.

14. Podľa § 124 ods. 1 a 2 CSP, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie

podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

15. Podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

16. Podľa § 183 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

17. Súdu bol dňa 14.05.2019 doručený email manžela, ktorým sa vyjadroval vo veci a dňa 21.05.2019, ktorým ospravedlňoval svoju neúčast' na pojednávaní. Ani jeden z emailov neobsahoval autorizáciu (zaručený elektronický podpis účastníka) a manžel ich nedoplnil v zmysle § 124 ods. 2 CSP v listinnej podobe, preto na uvedené elektronické podania manžela súd neprihliadal.

18. Súd pojednával v neprítomnosti manžela, nakoľko predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne doručené dňa 09.05.2019, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, keďže súd na jeho emailové podanie doručené súdu dňa 21.05.2019 neprihliadal, ale aj napriek tomu o odročenie pojednávania nepožiadaval, preto v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti manžela.

19. Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Povinnosť žiť spolu znamená vytvorenie vzájomného životného spoločenstva, pokojného a harmonického spolužitia. V rodinnom prostredí by mala vládnuť atmosféra vzájomného porozumenia, tolerancie, dôvery a lásky. Povinnosť vytvárať zdravé rodinné prostredie je najširšie koncipovanou povinnosťou, ktorá vychádza z účelu manželstva. K zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len vtedy, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Rozvod manželstva by mala byť krajná a posledná možnosť riešenia rozvratu vzťahov medzi manželmi, ku ktorej by mal súd pristúpiť len vtedy, ak sú na to splnené podmienky.

20. Všeobecnou hmotnoprávnou podmienkou na rozvod manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi, spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva, a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Rozvrat vzťahov musí byť kvalifikovaný, jeho intenzita by mala byť vysoká a musí sa javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Nezhody manželov sa majú týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť medzi nimi vážne narušené citové vzťahy, i keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody ohľadom nepodstatných vecí môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplňať ďalej účel manželstva. Zákon predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov. Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva a rodiny založenej manželstvom.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené, neplní svoj účel. Manželstvo bolo problematické už dlhší čas, problémy sa stupňovali a v súčasnosti neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií. Manželia už spolu nežijú, dlhší čas spolu nehospodária a ani sa intímne nestýkajú. Z manželstva pochádza len jedno dieťa, ktoré je už plnoleté. Vzťahy medzi manželmi sú narušené v dôsledku manželových problémov s alkoholom. U manželov veľmi dlhú dobu absentuje zdravé rodinné prostredie, čo svedčí o vážnom rozvrate manželstva. Navyše správanie sa manžela k manželke (fyzické napadnutie v minulosti, psychické v súčasnosti) nesvedčí o tom, že by manžel bol pre manželku oporou, že by manželka vnímala spolupatričnosť a rešpekt, resp. že manželstvo má perspektívu. Manželka pred otvorením pojednávania a aj v konaní výslovne a opakovane uviedla, že k manželovi už nič necíti, že si ho už ako človeka neváži a nechce s ním žiť. Vylúčila možnosť obnovy manželského spolužitia. Vzhľadom na uvedené sa nedá predpokladať, že by sa manželstvo účastníkov mohlo obnoviť s perspektívou do budúcnosti. Manželstvo účastníkov neplní základné funkcie, ktoré predpokladá zákon o rodine, je trvalo a hlboko rozvrátené, preto súd návrhu manželky vyhovel a manželstvo rozviedol.

22. Nad rámec uvedeného súd dodáva, že zákon súdu ukladá, aby viedol manželov k odstráneniu príčin rozvratu manželstva a usiluje sa o ich zmierenie (§ 96 ods. 1 CMP). Povinnosť súdu zmierovať manželov treba ale vykladať tak, že súd ju realizuje vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého prípadu. Nie je ani vylúčené, aby súd od snahy o odstránenie príčin rozvratu manželstva upustil, keď je mu zrejmé, že príčiny rozvratu sú natoľko závažné, že nie je možné manželov uzmierniť, naopak, rozvod sa môže s prihliadnutím k okolnostiam prípadu javiť aj napriek všeobecnému záujmu spoločnosti na zachovanie manželstva ako najlepšie riešenie danej situácie. Uzavretie manželstva je prejavom dobrovoľného a slobodného rozhodnutia budúcich manželov, pričom u už existujúceho manželstva je potrebné vziať do úvahy právo oboch manželov reagovať najmä na vývin ich vzájomných vzťahov vyhodnocovaním toho, či dôvody vedúce k dobrovoľnému a slobodnému rozhodnutiu vytvorí s niekým trvalé životné spoločenstvo stále existujú a ak tomu tak nie je, aké sú príčiny takéhoto stavu a či tento treba považovať za trvalý (nezvratný) alebo naopak za taký, ktorý vykazuje len znaky dočasnosti. Súd v ďalšom poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/182/2017 zo dňa 31.01.2018, sp. zn. 24CoP/21/2018 zo dňa 18.04.2018 alebo sp. zn. 24CoP/63/2017 zo dňa 31.05.2017. V predmetnej veci súd pred otvorením pojednávania zisťoval stanovisko manželky, pričom jej vyjadrenie nezotrvať ďalej v manželskom zväzku bolo jednoznačné a definitívne, preto aj bez vylúčeného manžel ako druhého účastníka konania ich manželstvo rozviedol, aj s prihliadnutím na postoj manželky, keď ako súd už uviedol vyššie, manželstvo je dobrovoľným zväzkom a nie je možné nútiť druhého manžela v takomto zväzku zotrvať, o to viac keď manželstvo už neplní úlohy a poslanie plynúce mu zo zákona. Napokon, manžel aj tým, že sa na pojednávanie napriek predvolaniu nedostavil prezentoval svoj postoj k manželskému zväzku.

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska (§ 27 ods. 1 a 2 Zákona o rodine).

Odvolanie zo strany manželky proti tomuto rozsudku nie je prípustné, pretože sa tohto práva po vyhlásení a odôvodnení rozsudku výslovne vzdala (§ 368 CSP), čo potvrdila svojim podpisom do zápisnice.